

Anmälan om svar på remiss av Förslag till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:6) om rening och kontroll av avloppsvatten från tätbebyggelse

Remiss från Naturvårdsverket

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) trädde i kraft den 1 januari 2017. Sedan ikraftträdandet har det av flera skäl uppkommit behov av ändringar. Det mest brådskande ändringsbehovet rör anpassning till EU-rätten med anledning av EU-domstolens dom mot svenska staten. Domen rör tillämpningen av en del av avloppsdirektivet, som under vissa förutsättningar medger tillämpning av ett mindre strängt utsläppskrav för biokemisk syreförbrukning. Domen innebar att Sverige inte ansågs uppfylla kriterierna för att ha rätt att tillämpa det mindre stränga kravet. Domen får framförallt konsekvenser för vissa reningsverk i norra Sverige. Med anledning av detta, samt att Naturvårdsverket har identifierat ett antal fel i föreskrifterna, föreslås föreskrifterna nu uppdateras.

Vidare har vissa tekniska definitioner utvecklats för att få en tydligare överensstämmelse mot avloppsdirektivet. Struktur och disposition av bestämmelserna har förbättrats, vilket inte syftar till att ändra något innehåll i sak.

Ett nytt avloppsdirektiv väntas inom några år, men Naturvårdsverket anser att Sverige inte kan vänta med att genomföra de korrigeringar som är kopplade till det nu gällande avloppsdirektivet.

Naturvårdsverket har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande. På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB för vidareremittering till Stockholm Vatten och Avfall AB.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner anmälan om svaret på remissen.

Stockholm den 29 mars 2023

Åsa Lindhagen

Bilagor

1. Förslag till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:6) om rening och kontroll av avloppsvatten från tätbebyggelse, dnr KS 2022/776-1.1
2. Författningsförslag – ändrade avloppsföreskrifter, dnr KS 2022/776-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) trädde i kraft den 1 januari 2017. Sedan ikraftträdandet har det av flera skäl uppkommit behov av ändringar. Det mest brådskande ändringsbehovet rör anpassning till EU-rätten med anledning av EU-domstolens dom mot svenska staten. Domen rör tillämpningen av en del av avloppsdirektivet, som under vissa förutsättningar medger tillämpning av ett mindre strängt utsläppskrav för biokemisk syreförbrukning. Domen innebar att Sverige inte ansågs uppfylla kriterierna för att ha rätt att tillämpa det mindre stränga kravet. Domen får framförallt konsekvenser för vissa reningsverk i norra Sverige. Med anledning av detta, samt att Naturvårdsverket har identifierat ett antal fel i föreskrifterna, föreslås föreskrifterna nu uppdateras.

Vidare har vissa tekniska definitioner utvecklats för att få en tydligare överensstämmelse mot avloppsdirektivet. Struktur och disposition av bestämmelserna har förbättrats, vilket inte syftar till att ändra något innehåll i sak.

Ett nytt avloppsdirektiv väntas inom några år, men Naturvårdsverket anser att Sverige inte kan vänta med att genomföra de korrigeringar som är kopplade till det nu gällande avloppsdirektivet.

De nya utsläpps- och kontrollkraven föreslås börja tillämpas från årsskiftet 2022/2023, medan vissa ändringar införs med direkt verkan.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB för vidareremittering till Stockholm Vatten och Avfall AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i Naturvårdsverkets hållning gällande nödvändigheten av att genomföra de föreslagna ändringarna i föreskrifterna för att inte riskera ännu en stämning inför EU-domstolen och en eventuellt fällande dom.

I *Budget 2022 för Stockholms stad* har kommunfullmäktige gett styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB i uppdrag att fortsätta utveckla övervakningen av slam och avloppsvatten. De föreslagna ändringarna kan innebära visst behov av utvecklingsverksamhet för bolaget, men stadsledningskontoret bedömer att förslagen inte kommer att påverka kostnaderna för stadens verksamheter i nämnvärd utsträckning.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen anses besvarad med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 augusti 2022 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka Naturvårdsverkets förslag till ändrade föreskrifter (NFS 2016:6) om rening och kontroll av avloppsvatten från tätbebyggelse.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppmana Naturvårdsverket att verka för att samtliga analyser där kvicksilver förekommer ersätts som standardanalyser i direktiv och föreskrifter. Vad gäller analyser av avloppsvatten bör detta göras senast i samband med ett nytt avloppsdirektiv.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen kan konstatera att det förutom att anpassa föreskriften till EU-domstolens utslag innehåller den ett antal förtydliganden. Dessa syftar i första hand till att få en bättre överensstämmelse med avloppsdirektivet och berör förhållanden i Stockholm endast marginellt. Tidigare har bestämningen av kemisk syreförbrukning, COD, angivits som CODcr, vilket är en analysmetod i vilken det används kvicksilver och dikromat. I den nu föreslagna föreskriften har man ändrat analysmetoden till en internationell standard, ISO 15705:2002, som fortfarande använder kvicksilver och dikromat, men där de hanteras i små förseglade ampuller. Den föreslagna analysmetoden är förvisso bättre än den tidigare men innebär fortfarande en hantering av starkt oönskade ämnen. Liksom tidigare kommer det finnas en möjlighet att ersätta parametern COD med parametrarna totalt organiskt kol (TOC) eller total syreförbrukning (TOD), om ett bestämt förhållande kan fastslås mellan COD och ersättningsparametern.

Förvaltningen bedömer att remissen kan tillstyrkas i sin helhet.

Såväl Stockholm Vatten och Avfall AB som Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm har under många år arbetat aktivt med att få bort samtliga källor till hantering av kvicksilver. Förvaltningen vill därför uppmana Naturvårdsverket att verka för att samtliga analyser där kvicksilver förekommer ersätts som standardanalyser i direktiv och föreskrifter. Vad gäller analyser av avloppsvatten bör detta göras senast i samband med ett nytt avloppsdirektiv.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 1 september 2022 hänvisar till dotterbolaget Stockholm Vatten och Avfalls remissvar i sin helhet.

Stockholm Vatten och Avfall AB

Stockholm Vatten och Avfall AB:s yttrande daterat den 31 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) ser inga större hinder att på sikt kunna anpassa oss till de nya föreskrifterna även om det kommer att innebära en del tidskrävande arbetsinsatser och merarbete som måste säkerställas att de kan resurs sättas på lämpligt sätt. Det finns bl.a. risk att beräkningar i vårt datahanteringsprogram (a-curve) inte hinner göras om pga. det korta införandet av föreskriften. Finns det möjlighet att invänta avloppsdirektivet ifall fler ändringar ska till? Stockholm Vatten och Avfall välkomnar att det lyfts fram i föreskriften att möjligheten finns att använda sig av parametern TOC istället för COD. SVOA har redan möjlighet att göra det efter ett beslut från tillsynsmyndigheten.

När det gäller beräkning av Max.Gvb anser vi det vore önskvärt med en uppdaterad och förtydligande vägledning för att förtydliga begrepp som exempelvis "normal" ytterligare. När det gäller ändrade riktlinjer i föreskriften från dygnsprov till veckoprov och konservering och/eller frysta prover har vi en del invändningar: Vi anser, till skillnad från Naturvårdsverket, att den här ändringen innebär ökad risk för en försämrad kontroll över vad som släpps ut i våra recipienter. Våra empiriska data ger inget stöd för en utjämningsseffekt som skulle betyda lägre halter i dygnsprover än i veckoprover¹. Att gå över till dygnsprover kommer att ge missvisande värden för alla veckor med omfattande nederbörd eller snösmältning, och det blir ett lotteri om vi får bra eller dåliga värden beroende på om det regnade under provtagningsdagen.

Föreslagen väg anser vi vara fel för att säkerställa att större reningsverk lever upp till sina miljötillstånd.

När det gäller ändringarna kring vilka prover som ska konserveras och frysas efterfrågar vi förtydligande vad som gäller då texten upplevs som förvirrande vilka prover som är okej att använda till olika typer av analyser. Det är förvirrande att det påstås att proverna ska konserveras - det går inte att konservera prover som det ska göras BOD på. Alternativet är att frysa proverna, men det ger längre hanteringstider, längre bearbetningstider på labb och kräver mycket större fryskapacitet än vad vi har på anläggningarna just nu. Kräver föreskriften i praktiken att vi skickar frysta prover kommer vi att behöva dela upp vår provtagning mellan prover för driftuppföljning

---

¹ Under perioden 2017-2022 har Henriksdal haft 3% högre TOC i veckoproven och endast marginella skillnader i Totalfosfor (TP) mellan vecko- och dygnsprovema. För Bromma har TOC varit 4% högre i veckoproven och TP varit drygt 30% högre än i dygnsproven (0, 16 mg/l jämfört med 0, 12).

och prover för kontroll av tillståndet, vilket blir ett stort merarbete och en stor risk för motsägelsefulla analysresultat.

När det gäller ändringar kring bräddprovtagning i §12 a och §12b: Vi kan efterleva §12 a för bräddpunkten för del renat vatten i Henriksdal, utom för BOD - som inte kan analyseras eftersom vi helt enkelt inte kan vara säkra på att vi kan få in provet till ett labb i tid. Bromma saknar motsvarande brädd punkt. För samtliga inlopp gäller generellt att vi inte kan efterleva kraven eftersom det bräddningarna är så små och kortvariga att vi inte kan ta ut separata prover i dagsläget.

Vad gäller §12 bär det ett förtydligande om hur det ser ut idag och hjälper oss i den typ av situation som uppkommer vid en väldigt långvarig bräddning².

---

² T.ex. just nu befinner vi oss i diskussion med miljöförvaltningen om - i maj, då bräddprovtagaren endast tog prov första timmen i en 20 timmar lång bräddning och därmed bara fångade first flush (helt orimligt höga fosforvärden, sett till hela bräddningen).